

NOTAT

3. maj 2012

J.nr.

Ref. bg/cfe/jbe m.fl.

HØRINGSNOTAT

Høringsnotat vedrørende lovforslaget L 182, ændring af lov om fremme af vedvarende energi, lov om elforsyning, lov om naturgasforsyning og lov om Energinet.dk (Støtte til vindmøller på land, biogas og eksisterende industrielle kraft-varme-værker samt forlængelse af puljen til nye VE-teknologier m.v.)

Et udkast til forslag til ændring af lov om fremme af vedvarende energi, lov om elforsyning, lov om naturgasforsyning og lov om Energinet.dk (Opfølgning på energiaftalen af 22. marts 2012) har været i ekstern høring i perioden fra den 18. april til den 27. april 2012.

Energistyrelsen har modtaget 40 høringssvar på baggrund af den eksterne høring.

CO-industri, DEBRA-Dansk Energi Brancheorganisation, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer (FSR) og KTO har ikke haft bemærkninger. DA har meddelt, at sagen falder uden for DA's virkefelt, og at de derfor ikke ønsker at afgive bemærkninger.

Advokatrådet, Bioenergi Vest A/S, Brancheorganisationen for Biogas, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Vindmølleforening, Dansk Energi, Dansk Erhverv, Dansk Fjernvarme, Dansk Gartneri, Dansk Gasteknisk Center, DANVA, Datatilsynet, Det Økologiske Råd, DI Energibranchen, DONG Energy A/S, Energiforum Danmark, Energi- og olieforum.dk, E.ON Danmark, EP Engineering, Foreningen Danske Kraftvarmeværker, HMN Naturgas I/S, Københavns Energi, KL, Landbrug & Fødevarer, Mærsk olie og Gas AS Naturgas Fyn, NOAH, REO, Sekretariatet for Energitilsynet, Sønderjysk Biogasproduktion I/S, Tekniq, VedvarendeEnergi, Vindmølleindustrien, Økologisk Landsforening og Aalborg Universitet har afgivet bemærkninger til lovforslaget.

Nedenfor redegøres for de væsentligste punkter i disse. Energistyrelsens bemærkninger hertil, herunder ændringer af lovforslaget er angivet med kursiv. Lovforslaget er i øvrigt blevet ændret blandt andet som følge af bemærkninger fra Justitsministeriet og Finansministeriet.

Enkelte høringssvar kommenterer den energipolitiske aftale. Dette behandles ikke i nærværende høringssnotat.

Høringssnotatet er emneopdelt.

A. Støtte til vindmøller

A.1. Nedsættelse af støtten ved indførelse af et loft på 58 øre for markedspris og pristillæg til vindmøller

Flere organisationer giver udtryk for støtte til - eller forståelse for - den foreslåede reduktion af støtten til vindmøller på land. Det drejer sig bl.a. om DI Energibranchen og Det Økologiske Råd. Andre organisationer fraråder denne nedsættelse. Der drejer sig bl.a. om Vindmølleindustrien og NOAH. De fleste høringsparter har noteret sig, at justeringen er en del af energiaftalen og har derfor ikke særskilt kommenteret på spørgsmålet.

Energistyrelsens bemærkninger:

Justeringen af støtten til vindmøller på land og indførelse af loftet på de 58 øre pr. kWh er en del af energiaftalen af 22. marts 2012.

A.2. Ændret beregning af den støttede produktion til vindmøller på land

Efter lovforslaget ændres beregningsgrundlaget for den støttede produktion til vindmøller på land, således at den vægtes med 30 % af mølleeffekten og 70 % af rotorarealet. Ingen af høringsparterne har indvendinger mod denne ændring og en række høringsparter udtrykker tilfredshed hermed. Det drejer sig om Danmarks Vindmølleforening, Dansk Energi, Vindmølleindustrien og Landbrug og Fødevarer.

Energistyrelsens bemærkninger:

Den ændrede beregningsmodel er en del af den energipolitiske aftale af 22. marts 2012, og det er naturligvis tilfredsstillende, at der synes at være bred opbakning hertil.

A.3. Behovet for en overgangsordning for vindmøller på land

Lovforslaget indebærer, at vindmøller på land, der nettilsluttes fra den 1. januar 2014 omfattes af den justerede støtte, dvs. et pristillæg på 25 øre pr. kWh, der sammen med markedsprisen højst kan udgøre i alt 58 øre pr. kWh. En række organisationer har efterlyst en overgangsordning, der sikrer, at verserende projekter ikke rammes utilsigtet af ændringen af pristillægget gennem indførelse af det nævnte loft på 58 øre pr. kWh. Det drejer sig bl.a. om Danmarks Vindmølleforening, DI Energibranchen, Landbrug og Fødevarer og Vindmølleindustrien.

Energistyrelsens bemærkninger:

På baggrund af indvendinger fra flere centrale høringsparter indeholder lovforslaget nu en snæver overgangsregel, der skal sikre, at en vindmølleopstiller, der har disponeret i tillid til gældende lovgivning ikke udsættes for et formuetab som følge af, at en vindmølle ikke opnår nettilslutning inden udgangen af 2013, selvom opstilleren havde grund til at forvente tilslutning inden dette tidspunkt.

Forslaget giver mulighed for, at ministeren kan beslutte, at en opstiller, der har modtaget de til opstilling af vindmøller nødvendige tilladelser efter den fysiske planlægning inden 31. marts 2013, men som på grund af forhold, der ikke kan tilregnes opstilleren, ikke opnår nettilslutning af vindmøllerne inden den 1. januar 2014, er berettiget til det pristillæg, som var gældende inden den 1. januar 2014. Opstilleren skal dog inden 1. juli 2013 have fremsat anmodning om nettilslutning og stillet påkrævet sikkerhed herfor. Forslaget er indsat i § 5 stk.2.

B. Bedre rammebetingelser for biogas m.v.

B.1. Levering af biogas til bygasnettet

Københavns Energi har gjort opmærksom på, at høringsudgaven af lovforslaget ikke sikrer, at biogas, der renses og leveres til bygasnettet tilskudsmæssigt bliver ligestillet med biogas, der opgraderes og leveres til naturgasnettet. I København, Frederiksberg og Ålborg er der i dag bygasnet, der forsynes med naturgas blandet med luft, hvorved brændværdien nedsættes. Biogas, der leveres til bygasnettet, skal ikke gennemgå samme opgradering, som biogas der leveres til naturgasnettet, men skal renses for vand, svovlbrinte, siloxaner og evt. ammoniak. Injektionen i bygasnettet sker via et særligt procesanlæg.

Energistyrelsens bemærkninger:

Biogas, der via denne proces leveres til et bygasnet, vil erstatte naturgas. Da forliget af 22. marts 2012 sigter på en støttemæssig ligestilling mellem biogas, der anvendes til kraft-varme og biogas, der erstatter naturgas i naturgasledninger, må det antages, at rensset biogas, der leveres til et bygasnet, bør have samme støtte som opgraderet biogas, der leveres til naturgasnettet.

Lovforslaget er derfor ændret ved en ny bestemmelse (ny § 35 c, stk. 8, i naturgasforsyningsloven), der sikrer, at rensset biogas, der leveres til et bygasnet, modtager samme pristillæg som opgraderet biogas, der leveres til det sammenkoblede naturgassystem. Støtten gives til den, der leverer den rensede gas til bygasnettet.

Forslaget har den konsekvens, at brugerne af bygasnettet skal medvirke til finansieringen af støtten, som finansieres via en ny gas-PSO.

B.2. Bæredygtighedskriterier og biogassens oprindelse

Flere organisationer støtter, at lovforslaget giver ministeren mulighed for at fastsætte regler om bæredygtighedskriterier og at modtagelse af biogastilskud kan betinges af opfyldelse af disse kriterier. Herved sikres det, at der tages højde for, hvorfra biomassen, som biogassen produceres på, stammer fra, og om den er af bæredygtig oprindelse. Samtidig påpeges vigtigheden af, at disse kriterier meldes ud meget hurtigt, så rammevilkårene er klare, og der ikke foretages investeringer på et forkert grundlag. Det drejer sig blandt andet om Det Økologiske Råd, Vedvarende Energi, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Energi og DONG Energy A/S.

Landbrug og Fødevarer påpeger vigtigheden af at anvende ensartede bæredygtighedskriterier for alle anvendelser af biogas og henviser til, at det skal være de bæredygtighedskriterier, som gælder biogas, der anvendes til transportformål, og som allerede følger af VE-direktivet i dag.

Energistyrelsens bemærkninger:

I dag vurderes VE-direktivets bæredygtighedskriterier alene at gælde i forhold til biogas, der anvendes til transportformål. Det vil i første omgang derfor være denne biogasanvendelse, der skal opfylde de bæredygtighedskriterier, som vil følge af regler fastsat af ministeren. Endvidere er det tanken, at bæredygtighedskriterier for den øvrige biogasanvendelse vil udformes i takt med, at der på EU-niveau fastsættes krav om iagttagelse af bæredygtighedskriterier for disse anvendelser. Det forventes således, at EU-kommissionen i 2012 vil tage stilling til, hvorvidt den vil foreslå indførelsen af bæredygtighedskriterier for fast biomasse og biogas

til energi. Det er regeringens holdning, at EU-kriterier er at foretrække frem for nationale kriterier. Som aftalt i energiaftalen af 22. marts 2012 vil der blive lavet en analyse af anvendelsen af bioenergi i Danmark. Analysen skal bl.a. fokusere på, om der er de rette rammevilkår for en effektiv og miljømæssig bæredygtig anvendelse af biomasseressourcer i den danske energiforsyning.

VedvarendeEnergi, Det Økologiske Råd, Danmarks Naturfredningsforening og NOAH er stærkt kritiske overfor, at der ikke kun kan gives støtte til biogas og forgasningsgas, som anvender restprodukter. En part nævner eksempelvis, at der ikke bør kunne gives støtte til biogas baseret på majs, som er dyrket med henblik på biogasproduktion. En anden part nævner, at der ikke bør kunne gives støtte til biogas baseret på gylle fra den industrielle svineproduktion.

Brancheforeningen for Biogas foreslår, at den biogas, som skal kunne få den forhøjede støtte, skal komme fra biogasanlæg med minimum 75 pct. husdyrgødning og suppleres med restprodukter.

Dansk Gasteknisk Center A/S mener, at der bør kunne gives støtte til biogas baseret på majs.

Energistyrelsens bemærkninger:

Aftalen giver mulighed for at give støtte til al biogasanvendelse, uanset hvad denne er baseret på. Det betyder, at biogasanlæg, som også baserer sin produktion på baggrund af eksempelvis majs eller gylle fra den industrielle svineproduktion, kan modtage støtte.

B.3. Forgasningsgas og andre VE-gasser

Flere, herunder Dansk Energi, Dansk Fjernvarme, Dansk Gasteknisk Center, DONG Energy A/S, DI Energibranchen, og Energi- og olieforum.dk, foreslår, at de nye støtteordningerne ikke kun omfatter biogas og forgasningsgas, men udvides til at gælde alle former for ”grøn gas”. Der nævnes herunder alle produktgasser fra forgasning, uanset om biomassen er forgasset med luft, ilt, damp eller andre gasser. Ligeledes foreslås syntetisk grøn gas fremstillet af brint og CO₂ og andre VE-gasser, der kan øge mulighederne for på længere sigt at udfase de fossile brændsler. Det foreslås desuden, at støtten til forgasningsgas udvides til også at omfatte andre anvendelser end til elproduktion.

Energistyrelsens bemærkninger:

Aftalen omfatter ikke ekstra støtte til alle former for gas, men kun til biogas. De gældende støtteregler til anden gas, bortset fra forgasningsgas fremstillet med biomasse, er derfor videreført uændret.

På nuværende tidspunkt er der kun praktisk og kommerciel erfaring med fremstilling og anvendelse af forgasningsgas med biomasse til elproduktion. Det er derfor foreslået, at den øgede støtte også gives, når forgasningsgas anvendes til elproduktion. Mulighederne for i fremtiden at anvende forgasningsgas til andre formål, herunder til opgradering til naturgas, kan dog ikke udelukkes.

Der er gennemført en række forsøg med henblik på at udvikle andre forgasningsteknikker. Nogle af teknologierne fungerer i demo-anlæg, men der er endnu ikke anlæg i kommerciel drift. Det nødvendige støttebehov for at fremme udviklingen kan på kort sigt næppe dækkes

ved højere driftstilskud, men skal i givet fald formentlig ske via forsknings- og udviklingsstøtte.

B.4. Eksisterende kommunale naturgasselskabers mulighed for at engagere sig i biogasproduktion

KL (Kommunernes Landsforening) undrer sig over, at kommunerne ikke selvstændigt kan etablere produktion af biogas.

HMN Naturgas I/S gør opmærksom på, at udtrykket ”deltage i” ikke er nærmere uddybet. HMN går ud fra, at formuleringen indebærer, at et af HMN Naturgas I/S ejet selskab med begrænset ansvar enten alene eller sammen med andre aktionærer kan eje eller delvist eje et anlæg, der producerer biogas (eller opgradering for den sags skyld).

Landbrug og Fødevarer er, ligesom Energiforum DK og Brancheforeningen for Biogas, positive overfor, at de kommunale naturgasselskaber gives mulighed for at engagere sig i biogasproduktion, men anfører, at det er vigtigt, at de kommunalt ejede selskaber ikke får en urimelig konkurrencefordel i forhold til andre biogasproducenter og aktører.

Energistyrelsens bemærkninger:

Det følger af energiaftalen, at de fælleskommunale naturgasselskaber får mulighed for at engagere sig i biogasproduktion som en tilknyttet aktivitet til deres kommercielle aktiviteter. Forslaget tilvejebringer den aftalte hjemmel for disse selskaber og giver således ikke generelt kommuner mulighed for at involvere sig i biogasproduktion.

For så vidt angår udtrykket ”deltage i” er Energistyrelsen enig i, at dette indebærer, at de kommunale naturgasselskaber kan eje et selskab med begrænset ansvar, som engagerer sig i biogasproduktion sammen med andre aktionærer.

Det følger af lovforslaget, at der har været et ønske om at øge mulighederne for kapitalfremskaffelse til biogasproduktionsanlæg. Forslaget forventes ikke at føre til konkurrencemæssige skævheder.

B.5. Tilslutning af opgraderingsanlæg til naturgasnettet, omkostningsfordeling etc.

Brancheforeningen for Biogas, E.ON Danmark A/S, Landbrug og Fødevarer, Naturgas Fyn I/S og Sønderjysk Biogas I/S finder, at forslaget til bestemmelsen i naturgasforsyningslovens § 35 a om tilslutningspunkt for opgraderingsanlæg til naturgasnettet giver anledning til uklarhed. Herudover finder Naturgas Fyn I/S, at såfremt tilslutningen giver anledning til afledte omkostninger som følge af netforstærkninger eller tilpasning af gaskvaliteten, bør omkostningerne afholdes af netselskabet. Endeligt finder Landbrug og Fødevarer og Naturgas Fyn I/S, at eventuelle meromkostninger i forhold til tilslutning ved nærmeste punkt skal afholdes af gasselskabet. I modsætning hertil kan DONG Energy A/S og HMN Naturgas I/S støtte bestemmelserne i § 35 a.

Energistyrelsens bemærkninger:

Forslaget vedrørende tilslutningspunktet har til formål at sikre, at tilslutningspunktet for det enkelte opgraderingsanlæg sker ud fra en samlet økonomisk vurdering. Placeringen af opgraderingsanlægget i forhold til gasnettet, trykforhold i det lokale naturgasnet, hvor den opgraderede biogas ønskes tilført, behov for tilsætning af propan for at sikre korrekt afregning

af forbrugere og behov for løbende komprimering af den opgraderede biogas til indføring i naturgasnettet er eksempler på tekniske og økonomiske forhold, som nødvendigvis må indgå i en samlet økonomisk vurdering af, hvor det bedste tilslutningspunkt er. Omkostninger til eventuel netforstærkning og netudbygning af naturgasnettet som følge af nettilslutningen af et opgraderingsanlæg indgår ikke i vurderingen.

De foreliggende tekniske og økonomiske forhold vil variere lokalt, hvorfor det er fundet mest hensigtsmæssigt, at fastlæggelse af tilslutningspunktet sker efter forudgående drøftelse mellem distributions- eller transmissionselskabet og ejeren af opgraderingsanlægget.

Det fremgår endvidere af bestemmelserne i forslaget § 35 a, at de direkte henførbare omkostninger forbundet med tilslutning af opgraderingsanlæg til det anviste tilslutningspunkt og efterfølgende driftsomkostninger afholdes af opgraderingsanlægget, mens omkostninger til nødvendige netforstærkninger og netudbygninger afholdes af distributions- eller transmissionselskabet. Den med lovforslaget foreslåede omkostningsfordeling har til formål at medvirke til at fastlægge, at tilslutningspunkt for opgraderingsanlæg sker ud fra en samlet økonomisk vurdering, hvori indgår både tilslutningsomkostninger og efterfølgende løbende driftsomkostninger. Det er vurderingen, at den foreslåede omkostningsfordeling mellem ejeren af opgraderingsanlægget og netselskaberne vil give de rette incitamenter til fastlæggelse af teknisk og økonomisk optimale tilslutningspunkter for opgraderingsanlæg.

B.6. Beslutningsproces i forbindelse med tilslutning af opgraderingsanlæg

E.ON Danmark A/S og Sønderjysk Biogasproduktion I/S mener, at realiseringen af tilslutningen af opgraderingsanlægget bliver meget afhængig af transmissions- eller distributionselskabets tidsplan og proces for en evt. forstærkning eller udbygning og således kan forsinke et biogas-produktionsprojekt, da det er uklart, hvilke nærmere krav der stilles til transmissions- eller distributionselskabet i forhold til realiseringen af tilslutningen af et opgraderingsanlæg.

E.ON Danmark A/S bemærker derudover, at der i forslaget til § 35 a, stk. 2, ikke bør tales om endelige afgørelser om etablering af tilslutningen, når beslutningen ikke er en afgørelse i normal juridisk forstand og i øvrigt heller ikke er endelig i normal juridisk forstand. DONG Energy A/S undrer sig over, at forslaget til § 35 a benævner beslutning om tilslutningspunktet som en ”afgørelse” og angiver en procedure vedrørende påklage af en sag til Energitilsynet, som ikke svarer til, hvad der ellers gælder for tilslutning af forbrugere.

Energistyrelsens bemærkninger:

Lovforslaget er blevet ændret således, at der er blevet tilføjet et nyt stk. 5 i forslaget til § 35 a i lov om naturgasforsyning. Med den nye bestemmelse forpligtes distributions- og transmissionselskaberne til at give enhver, der anmoder om tilslutning af et opgraderingsanlæg, alle nødvendige oplysninger angående tidsplaner både for behandlingen af anmodningen og for nettilslutningen samt skønnede omkostninger for tilslutningen og de løbende driftsomkostninger ved tilførslen af den opgraderede biogas til naturgasnettet. Formålet med bestemmelsen er at øge gennemsigtigheden omkring afgørelsesprocessen til fordel for ansøgeren, som hermed får øget sikkerhed i forhold til tilrettelæggelsen af projektets tids- og investeringsramme.

Energistyrelsen bekræfter, at det pågældende distributions- eller transmissionselskab træffer en afgørelse i forvaltningsretlig forstand om tilslutning af et opgraderingsanlæg til distributions-, henholdsvis transmissionsnet. Dette er blevet præciseret i bemærkningerne. Det fastslås

nu i forslaget til § 35 a, stk. 3, at distributions- og transmissionselskaber er underlagt forvaltningsloven i det omfang, de træffer afgørelse efter stk. 2. Det bemærkes, at lov om offentligheden i forvaltningen allerede finder anvendelse, jf. § 1, stk. 2, nr. 2, i offentlighedsloven.

Energistyrelsen bemærker i øvrigt, at modellen med, at tilslutningen af et opgraderingsanlæg til naturgasforsyningsnettet træffes ved offentligretlig afgørelse, herunder klageadgang for ejeren af opgraderingsanlægget. Dette svarer til, hvad der for eksempel på elområdet gælder for tilslutning af vindmøller til elforsyningsnet.

Der er sprogligt blevet rettet i forslaget til § 35 a, stk. 2, for at tage højde for E.ON Danmark A/S' bemærkninger om, at afgørelsen ikke er "endelig".

B.7. Ledningskarakter i forbindelse med tilslutning af opgraderingsanlæg

E.ON Danmark A/S og Sønderjysk Biogasproduktion I/S bemærker i henhold til et opgraderingsanlægs tilslutning til naturgastransmissions- eller distributionsnet, at en sådan form for tilslutning i udgangspunktet synes at have karakter af en transmissionsledning og dermed at være en opgave for transmissions-/distributionselskaberne og ikke en opgave for producenten. De nævnte høringsparter mener endvidere, at det er uklart, hvilke regler og krav en sådan rørføring vil være underlagt i forhold til ejerskab og drift.

Energistyrelsens bemærkninger:

Det er blevet præciseret i bemærkningerne til forslaget til § 35 a, stk. 4, at ledningen fra opgraderingsanlægget hen til distributionsnettet eller transmissionsnettet anlægges og ejes af henholdsvis distributions- eller transmissionselskabet. Ejeren af opgraderingsanlægget skal betale et stikledningsbidrag til disse ledninger.

B.8. Indtægtsrammeregulering for netforstærkning og –udbygning ved tilslutning af opgraderingsanlæg

Energitilsynet bemærker i forhold til forslag til § 35 a i lov om naturgasforsyning, at det fremgår af lovforslagets specielle bemærkninger, at "omkostninger til eventuel netforstærkning og netudbygning af naturgasnettet som følge af nettilslutningen af et opgraderingsanlæg påhviler det tilsluttende selskab, og omkostninger dækkes gennem selskabets tariffer" og at "Energitilsynet vil kunne forhøje netselskabets indtægtsramme, hvis omkostningerne er væsentlige", jf. de gældende regler om indtægtsrammer for naturgasdistributionselskaber". Sekretariatet ønsker det uddybet, om citaterne skal forstås således, at omkostninger til netforstærkning og netudbygning som udgangspunkt skal afholdes inden for selskabernes indtægtsramme.

DONG Energy A/S er af den opfattelse, at alle omkostninger – ikke kun væsentlige – bør inddebære en forhøjelse af netselskabets indtægtsramme.

Energistyrelsens bemærkninger:

Det fremgår af forslaget til § 35 a, stk. 4, 2. punktum, i lov om naturgasforsyning, at omkostninger til netforstærkning og netudbygning afholdes af distributions- eller transmissionselskaberne. I henhold hertil vil den i forvejen gældende indtægtsrammeregulering finde anvendelse. Vedrørende distributionselskabernes indtægtsrammer er bekendtgørelsen om indtægtsrammer og åbningsbalancer for naturgasdistributionselskaber (Bek. nr. 1401 af 14. december 2009) relevant. Bekendtgørelsens § 17 siger bl.a., at Energitilsynet kan beslutte, at et

selskabs omkostningsramme skal forhøjes, hvis der som følge af en udvidelse eller ændring af et selskabs distributionsnet sker væsentlige ændringer i størrelsen af de driftsomkostninger, som er lagt til grund ved fastsættelse af indtægtsrammen. Det er alene op til Energitilsynet at vurdere, om forudsætningerne for en forhøjelse af indtægtsrammen efter den nævnte bestemmelse er til stede.

B.9. Ny gas-PSO til finansiering af opgraderet biogas

DI Energibranchen, Dansk Energi, Dansk Gasteknisk Center og Landbrug og Fødevarer støtter overordnet op om en gas-PSO til finansiering af fremme af opgraderet biogas i naturgasnettet. DI Energibranchen foreslår imidlertid, at der indføres et loft for PSO-finansieringen for virksomheder med gas som vigtig produktionsfaktor, og som er konkurrenceudsatte i forhold til udenlandske virksomheder. Dansk Energi og DONG A/S foreslår ligeledes, at naturgas forbrugt til elproduktion undtages fra at betale gas-PSO eller at der som minimum etableres en ordning, hvor storforbrugere af naturgas får en lempelse fra betalingskravet. Der henvises blandt andet til, at den forholdsmæssige fordeling af gas-PSO'en har en negativ effekt på de naturgasfyrede kraftvarmeværkers konkurrenceevne.

Energistyrelsens bemærkninger:

Det følger af aftalen, at støtte til biogas, der sendes ud i naturgasnettet skal finansieres via en PSO-ordning for gasforbrug svarende til den eksisterende PSO-ordning for el, hvilket betyder, at der skal ske en forholdsmæssig fordeling i forhold til alt naturgasforbrug. For el gælder dog, at store forbrugere er undtaget for PSO for forbrug over 100 GWh. Ganske få virksomheder har så stort et forbrug.

B.10. Leveringskvalitet for biogas leveret til naturgasnettet

Dansk Gasteknisk Center og DONG Energy A/S støtter, at transmissions- og distributionselskaber kan stille krav til gaskvaliteten udover de krav, der gælder efter gasreglementet for at sikre holdbarheden af gasnettet.

Brancheforeningen for Biogas, Naturgas Fyn I/S og Landbrug og Fødevarer mener ikke, at transmissions- og distributionselskaber skal kunne stille krav til kvaliteten af den opgraderede biogas udover kravene i gasreglementet.

Landbrug og Fødevarer mener ikke det er hensigtsmæssigt, hvis distributions- og transmissionselskaber kan stille vilkårlige krav til ejeren af opgraderingsanlægget. Landbrug og Fødevarer mener endvidere, at der i det mindste skal etableres en reel klageadgang på lige linje med f.eks. afgørelser om tilslutningspunktet.

HMN Naturgas I/S støtter forslaget til § 35 b, hvorefter distributions- og transmissionselskaber kan stille krav til tryk og brændværdien af den opgraderede naturgas.

Energistyrelsens bemærkninger:

Energistyrelsen er enig i, at der bør kunne stilles krav til gaskvaliteten, som ligger ud over gasreglementets bestemmelser, for at tage højde for naturgassystemets holdbarhed. De pågældende kvalitetspecifikationer er fastlagt i Energinet.dk's Regler for Gastransport. Det følger af forslaget til § 14, stk. 1, nr. 2, i lov om naturgasforsyning, at distributionselskaber skal påse, at kvalitetskravene er opfyldt.

I forhold til spørgsmålet om klageadgang, hvis distributions- eller transmissionsselskaber fastsætter krav vedr. tryk eller brændværdi af den opgraderede biogas, er det i bemærkningerne til forslag til § 35 b i lov om naturgasforsyning blevet præciseret, at eventuelle krav vil kunne fastsættes i afgørelsen om tilslutningen. Dermed gælder klageadgangen efter forslaget til § 35 a, stk. 6, også i forhold til eventuelle krav vedrørende tryk og brændværdi. Der er i øvrigt ved tilføjelsen af ordet "nødvendige" (krav), blevet specificeret, at selskaberne ikke må stille krav på baggrund af forhold, som ikke vedrører tilførslen af opgraderet biogas i naturgasnettet ved det konkrete tilslutningspunkt.

B.11. Støtte til levering af biogas i andre net

Det fremgår af høringsvaret fra Bioenergi Vest A/S, at der påtænkes etableret et lokalt biogasnet baseret på leverancer fra flere mindre biogasanlæg. Biogasnettet skal levere biogas til slutkunder, og ønskes samtidig tilsluttet til naturgasnettet med henblik på levering af opgraderet biogas til naturgasnettet eller levering af naturgas til biogasnettet. Støtten skal efter Bioenergi Vest A/S' opfattelse også gives til biogas, der injiceres i disse net.

Energistyrelsens bemærkninger:

Det fremgår af den energipolitiske aftale, at der bl.a. skal etableres en støttemæssig ligeberettigelse for biogas, som anvendes til kraftvarme eller sendes ud i naturgasnettet.

Det følger af lovforslaget, at der ydes tilskud til opgraderet biogas, som leveres til naturgasnettet. Tilskuddet ydes til den, som opgraderer biogassen. Anvendes biogas til kraftvarmeproduktion i stedet for til opgradering til naturgasnettet ydes der tilskud pr. produceret kWh. Såfremt biogasnettet tilsluttes naturgasnettet med henblik på henholdsvis tilførsel af naturgas til biogasnettet eller levering af opgraderet biogas til naturgasnettet, skal der ske måling af gasstrømmene med henblik på korrekt afregning og udbetaling af støtte til biogas. Ved tilførsel af naturgas til biogasnettet vil det ved måling kunne fastsættes, hvilken andel biogas udgør af den samlede gasleverance til biogasnettets slutkunder, f.eks. på timebasis. Herved vil der kunne ske en korrekt beregning af støtte til biogas uanset, hvorledes biogassen anvendes. Det fremgår af lovforslaget, at det er Energinet.dk, som forudsættes at varetage administrationen.

B.12. Ny støtte til biogas og reguleringen af pristillæg

Med lovforslaget øges støtten til biogasanvendelse dels ved at give støtte ikke kun til elproduktion, men også til biogas der leveres til naturgasnettet eller anvendes til proces, transport mv. Alle høringsparter, der har interesse i anvendelse af biogas, har i større eller mindre omfang udtrykt stor tilfredshed hermed. Det drejer sig bl.a. om Brancheforeningen for Biogas, Dansk Energi, Dansk Fjernvarme, Dansk Gasteknisk Center, DI Energibranchen, DONG Energy A/S, Københavns Energi, Landbrug og Fødevarer, HMN Naturgas I/S og Sønderjysk Biogasproduktion I/S.

Energistyrelsens bemærkninger:

Den øgede støtte er en del af den energipolitiske aftale, og det er tilfredsstillende, at der er bred opbakning hertil.

Brancheforeningen for Biogas, Landbrug & Fødevarer, Sønderjysk Biogasproduktion I/S og Økologisk Landsforening ønsker at de nye pristillæg til biogasanvendelserne pristalsreguleres på samme måde som de nuværende tilskud, dvs. at de årligt reguleres med 60 % af udviklingen af nettoprisindekset. Begrundelsen er, at store dele af driftsomkostningerne følger den ge-

nerelle prisudvikling. Der vil derfor ske et relativt fald i støtten, hvis den ikke reguleres i takt med almindelige prisudvikling.

Foreningerne finder desuden, at reguleringen af pristillægget på de 26 kr/GJ i forhold til naturgasprisen ikke er hensigtsmæssigt uden for de naturgasforsynede områder. Her er det ikke naturgasprisen, men typisk udviklingen i alternative brændsler så som halm eller træpiller. Pristillægget bør derfor ikke være afhængigt af naturgasprisen, men kun pristalsreguleres.

Landbrug & Fødevarer, E.ON Danmark A/S og Sønderjysk Biogasproduktion I/S påpeger vanskelighederne ved at finde en gaspris, der kan danne grundlag for regulering af pristillægget på 26 kr/GJ i takt med ændringer i naturgasprisen. Dansk Energi foreslår at der i stedet for priserne på Nordpool Gas anvendes priserne på den tyske gasbørs NCG.

Energistyrelsens bemærkninger

Pristillæggene er fastlagt i aftalen. Det fremgår heraf, at den eksisterende støtte til biogas til kraftvarmeproduktion fortsætter som grundtilskud og at der gennemføres tilskudsmæssig ligestilling af biogas til naturgasnettet med biogas til kraftvarme. Det eksisterende tilskud reguleres årligt med 60 % af udviklingen i nettoprisindekset. Det er derfor forudsat, at denne regulering skal fortsætte.

De nye tilskud til proces og transport samt de generelle tilskud til alle anvendelser af biogas er på linje med stort set alle andre tilskud til VE-elektricitet forudsat at være faste i løbende priser. Der vil derfor i forhold til et tilskud, der er konstant i faste priser, ske et gradvis fald i støtten i takt med prisudviklingen. Almindeligvis antages det, at der som følge af den teknologiske udvikling sker en billiggørelse af biogasproduktionen, som reducerer behovet for støtte. Hertil kommer, at der i forhold til en EU-godkendelse af en støtteordning kan være krav om at støtten er aftagende over tid. Ved beregning af aftalens samlede støtteomkostninger og finansiering heraf er det ikke forudsat at pristillæggene pristalsreguleres, og der vurderes ikke at være grundlag for at ændre på dette.

Biogasanvendelse uden for naturgasområderne er ikke i konkurrence med naturgasprisen men typisk med brændsler som halm og træflis. Prisen på disse forventes også at ændres sig, formentligt i nogenlunde samme takt som naturgasprisen, hvorfor reguleringen af tilskuddet på de 26 kr/GJ ikke forventes at ændre konkurrenceforholdene væsentligt. For de eksisterende værker vil de nye ekstra tilskud i sig selv stille værkerne bedre uanset reguleringen heraf.

En væsentlig fordel ved den øgede anvendelse af biogas fremkommer ved fortrængning af fossile brændsler primært naturgas. Denne fordel opnås ikke uden for naturgasområderne ved at erstatte biomasse med biogas, hvorfor der ikke er samfundsmæssig tilskyndelse til at give endnu større tilskud uden for naturgasområderne.

Som reguleringsgrundlag for naturgasprisen er foreslået den danske gasbørs, Nordpool Gas. Ved en sammenligning af gasprisen på Nordpool Gas med prisen på den tyske gasbørs, NCG, kan udledes, at de løbende priser stort set følges ad. Da det ikke er de absolutte priser, men alene forskellen mellem den gennemsnitlige pris fra år til år, der regulerer tilskuddet, vurderes prisudviklingen på den danske gasbørs at være et retvisende grundlag for reguleringen.

B.13. Valgmulighed fast afregningspris eller pristillæg til el produceret på biogas.

Der er generel tilfredshed i biogasbranchen med muligheden for kraftvarmeanlæg for at vælge mellem en fastprisafregning eller et pristillæg. Dansk Energi og DONG Energy forslår dog at alle nye anlæg kun får pristillæg for i højere grad at tilpasse elproduktionen efter markedsprissignalerne.

Energistyrelsens bemærkninger

Med lovforslaget bliver der mulighed for at anlæg, der alene anvender biogas, en gang om året kan vælge mellem en fast afregningspris eller et pristillæg. Anlæg, der anvender biogas sammen med andre brændsler, har kun mulighed for at få pristillæg.

B.14 Muligheden for at få støtte til samme mængde biogas flere gange.

Dansk Gasteknisk Center har i sit høringssvar påpeget, at man muligvis ikke kan udelukke, at biogas, hvortil der er givet støtte efter lovforslaget, efterfølgende transporteres til et andet EU-land, f.eks. Sverige og herefter modtager støtte ved anvendelse eller videresalg i det pågældende EU-land.

Energistyrelsen bemærkning:

Som det fremgår af forslaget ydes tilskuddet til den, der anvender biogas til procesformål, den der sælger biogas til transport til en slutbruger, den der anvender biogas til anden energiudnyttelse, og den der opgraderer biogas med henblik på at injicere dette i naturgasnettet. Det er naturligvis ikke hensigten, at der skal åbnes op for, at der til den samme mængde biogas kan ydes støtte flere gange f.eks. først i salgsleddet og herefter igen i anvendelsesleddet. Lovforslaget indeholder derfor i § 50 a stk. 5, en bestemmelse, der udelukker dette.

Det er ikke muligt via dansk lovgivning at forhindre et andet EU-land i at udbetale tilskud til biogas, der importeres fra Danmark. Hvis det viser sig, at der i praksis skulle opstå den form for "tilskudsshopping", som Dansk Gasteknisk Center nævner, vil spørgsmålet kunne tages op overfor det pågældende EU-land.

B.15. Brede bemyndigelser

E.ON Danmark A/S og Brancheforeningen for Biogas gør opmærksom på, at der i lovforslaget for så vidt angår støtte til biogasanvendelse, er indsat en række bemyndigelsesbestemmelser til ministeren, hvor det er uklart, hvorledes disse regler vil blive udmøntet i forbindelse med en bekendtgørelse. En part nævner blandt andet, at der bør kunne gives støtte til biogas til alle transportformål.

Danmarks Naturfredningsforening foreslår, at biogas til transport kun gives til tunge køretøjer.

Energistyrelsen bemærkninger:

Da der ikke er konkrete planer om at undtage bestemte transport- eller procesformål m.v., er bemyndigelserne nu taget ud af lovforslaget. Hvis der senere skulle opstå behov for at undtage visse former for energianvendelse fra at modtage støtte til biogas, vil dette skulle ske ved lov.

C. Ny støtte til industrielle kraft-varme-værker

C.1. Støtte til industrielle kraft-varmeanlæg og beregning af grundbeløb

Vedvarende Energi, Det Økologiske Råd, DI Energibranchen, Dansk Gartneri og Landbrug og Fødevarer er positivt stemte overfor den nye støtte til industrielle kraft-varme-værker. Dansk Gartneri og Landbrug og Fødevarer foreslår, at ejeren af det industrielle kraftvarmeanlæg frit skal kunne vælge om grundbeløbet skal baseres sig på produktionsåret i 2010 eller 2011.

Energistyrelsens bemærkninger:

Forslaget giver allerede mulighed for at vælge produktionsåret 2010, hvis værket i 2011 har været ude af drift i mere end 4 uger.

C.2. Hvilke værker kan modtage den nye støtte til industrielle kraft-varme-værker?

Landbrug og Fødevarer og Brancheforeningen for biogas foreslår, at tilskuddet udvides til at gælde henholdsvis biogasanlæg og kraftvarmeanlæg baseret på biogas.

Energistyrelsens bemærkninger:

Det har ikke været tanken at udvide kredsen af de værker, som kan modtage støtte. Det følger af aftalen, at tilskuddet til industrielle kraft-varme-værker har til formål at fastholde disse værkers incitament til fortsat at være i drift og producere el.

C.3. Regulering af støtten til industrielle kraft-varme-værker

Dansk Gasteknisk Center forstår ikke, hvorfor tilskuddet skal aftrappes i forhold til stigende elpriser, når en del af formålet med støtten delvist er at kompensere for pålagte NOX-afgifter.

Energistyrelsens bemærkninger:

Det nye tilskud ydes i form af et grundbeløb, og da den generelle støtte til decentrale elproduktionsanlæg ydes som grundbeløb, der reguleres efter den gennemsnitlige markedspris på el på månedsbasis, er det forudsat, at det nye tilskud skal følge den samme reguleringsmekanisme.

D. Pulje til VE-teknologier

Dansk Industri finder det positivt, at den eksisterende pulje til nye VE-teknologier til elproduktion videreføres. Det samme anfører NOAH, Vedvarende Energi og Det Økologiske Råd, som supplerer med, at der er behov for en forøgelse af støtteniveauet udover de 25 millioner kroner årligt.

Energistyrelsens bemærkninger:

Størrelsen på puljen til VE-teknologier til elproduktion, blandt andet forstået som sol og bølgekraft m.v., følger af aftalen.

E. Øvrige forhold

E.1. Ikrafttræden og virkning

Flere høringsparter, bl.a. Landbrug og Fødevarer og Brancheforeningen for biogas har anmodet om, at de aftalte forbedringer af støtten til vedvarende energi får virkning og træder i kraft hurtigst muligt.

Energistyrelsen bemærkninger:

Nye støtteordninger og ændringer i eksisterende ordninger skal statsstøttegodkendes af EU-Kommissionen. For at sikre at de aftalte støtteordninger kan få virkning, så snart det er muligt, og før den formelle EU-godkendelse og dermed ikrafttrædelsen, var der i høringsudgaven af lovforslaget lagt op til at fastsætte et virkningstidspunkt, når det var praktisk muligt at få ordningerne til at fungere. Justitsministeriet har imidlertid udtrykt principielle betænkeligheder herved, men drøftelserne herom er ikke afsluttet.

E.2. Forsknings- og udviklingsprogram finansieret af en gas-PSO

Dansk Gasteknisk Center antyder, at der burde etableres et F&U-program for gas-PSO.

Energistyrelsens bemærkninger:

Aftalen giver ikke mulighed for at tage stilling til etableringen af et F&U-program for en gas-PSO.

E.3. Er biogas, der opgraderes og indføres på naturgasnettet omfattet af naturgasforsyningsloven?

Sønderjysk Biogas I/S går ud fra, at det præciseres i lovgivningen, at biogas, der opgraderes og indføres på naturgasnettet er omfattet af naturgasforsyningsloven og ikke varmforsyningsloven, uanset den endelige anvendelse af biogassen.

Energistyrelsens bemærkninger:

Det er rigtigt, at opgraderet biogas, når den er blevet indført i naturgasforsyningsnettet, betragtes som naturgas. Lov om naturgasforsyning finder anvendelse.

E.4. Forsyningssikkerhed

DONG Energy A/S bemærker, at levering af opgraderet biogas til naturgasnettet forbedrer forsyningssikkerheden.

Energistyrelsens bemærkninger:

Energistyrelsen er enig i, at tilførsel af opgraderet biogas i naturgassystemet vil forbedre gasforsyningssikkerheden. I henhold til naturgasforsyningslovens § 12, stk. 1, nr. 3, varetager Energinet.dk forsyningssikkerheden i Danmark. Som led heri opretholder selskabet et nødforsyningsberedskab, som alle naturgaskunder bidrager til betaling for via en nødforsyningsstarif. I hvilket omfang tilførsel af opgraderet biogas i naturgasnettet giver anledning til ændringer i nødberedskabet, må Energinet.dk vurdere som led i varetagelse af forsyningssikkerheden.